

Informacja
Komisarza Wyborczego w Gorzowie Wielkopolskim
z dnia 26 kwietnia 2016 r.

**o uprawnieniach przysługujących osobom niepełnosprawnym uprawnionym do udziału
w referendum gminnym w sprawie odwołania Burmistrza Miasta i Gminy Witnica
przed upływem kadencji zarządzonym na dzień 12 czerwca 2016 r.**

Komisarz Wyborczy w Gorzowie Wielkopolskim w związku z referendum gminnym zarządzonym na dzień 12 czerwca 2016 r. informuje o uprawnieniach osób niepełnosprawnych uprawnionych do udziału w referendum, przewidzianych w przepisach ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy (Dz. U. Nr 21, poz.112, z późn. zm.), które mają zastosowanie na podstawie art. 1 ust 2 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 400)

Osoby niepełnosprawne biorą udział w referendum gminnym na takich samych zasadach jak pozostałe osoby uprawnione do udziału w referendum, jednakże przysługują im poniższe uprawnienia.

I. Prawo do uzyskiwania informacji o referendum gminnym

Osoba niepełnosprawna uprawniona do udziału w referendum wpisana do rejestru wyborców w Urzędzie Miasta i Gminy Witnica ma prawo do uzyskiwania informacji o: właściwym dla siebie obwodzie głosowania, lokalach obwodowych komisji do spraw referendum przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, znajdujących się najbliżej miejsca zamieszkania osoby niepełnosprawnej, warunkach dopisania osoby niepełnosprawnej do spisu osób uprawnionych do udziału w referendum, do głosowania w obwodzie głosowania, w którym znajduje się lokal przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, terminie referendum oraz godzinach głosowania, przedmiocie referendum oraz pytaniu umieszczonym na karcie do głosowania jak również warunkach oraz formach głosowania.

Informacje, o których mowa wyżej, są podawane do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w sposób zwyczajowo przyjęty w Urzędzie Miasta i Gminy Witnica.

Informacje te, są także przekazywane przez Burmistrza Miasta i Gminy Witnica osobie niepełnosprawnej, na jej wniosek, telefonicznie lub w drukowanych materiałach informacyjnych, w tym w formie elektronicznej. We wniosku, o którym mowa, osoba niepełnosprawna podaje nazwisko, imię (imiona) oraz adres stałego zamieszkania.

II. Prawo do głosowania korespondencyjnego

Głosować korespondencyjnie mogą osoby niepełnosprawne uprawnione do udziału w referendum posiadające orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 z późn. zm.), w tym także osoby posiadające orzeczenie organu rentowego o:

- 1) całkowitej niezdolności do pracy, ustalone na podstawie art. 12 ust. 2, i niezdolności do samodzielnej egzystencji, ustalone na podstawie art. 13 ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440, z późn. zm.);
- 2) niezdolności do samodzielnej egzystencji, ustalone na podstawie art. 13 ust. 5 ustawy wymienionej w pkt 1;
- 3) całkowitej niezdolności do pracy, ustalone na podstawie art.12 ust.2 ustawy wymienionej w pkt 1;
- 4) orzeczenie o zaliczeniu do I grupy inwalidów;
- 5) orzeczenie o zaliczeniu do II grupy inwalidów;

a także osoby o stałej albo długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, którym przysługuje zasiłek pielęgnacyjny.

Zamiar głosowania korespondencyjnego powinien być zgłoszony przez osobę niepełnosprawną Burmistrzowi Miasta i Gminy Witnica **najpóźniej w 15 dniu przed dniem referendum, tj. do dnia 30 maja 2016 r.** (termin wydłużony zgodnie z art. 9 § 2 Kodeksu wyborczego).

Zgłoszenie może być dokonane ustnie, pisemnie, telefaksem lub w formie elektronicznej. Powinno ono zawierać: nazwisko i imię (imiona), imię ojca, datę urodzenia, numer ewidencyjny PESEL osoby niepełnosprawnej uprawnionej do udziału w referendum, oświadczenie o wpisaniu tej osoby do rejestru wyborców w Urzędzie Miasta i Gminy Witnica, oznaczenie referendum, którego dotyczy zgłoszenie - w sprawie odwołania Burmistrza Miasta i Gminy Witnica, a także wskazanie adresu stałego zamieszkania, na który ma być wysłany pakiet referendalny.

Do zgłoszenia należy dołączyć kopię aktualnego orzeczenia właściwego organu orzekającego o ustaleniu stopnia niepełnosprawności. Jeżeli zgłoszenia dokonano ustnie, osoba niepełnosprawna musi odrębnie przekazać orzeczenie urzędowi gminy.

W zgłoszeniu osoba niepełnosprawna uprawniona do udziału w referendum może zażądać przesłania jej wraz z pakietem referendalnym nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille'a.

Osoba niepełnosprawna uprawniona do udziału w referendum zostanie skreślona ze spisu w obwodzie właściwym dla miejsca swego stałego zamieszkania i ujęta w spisie osób uprawnionych do udziału w referendum w obwodzie głosowania właściwym dla obwodowej komisji do spraw referendum, wyznaczonej dla celów głosowania korespondencyjnego na terenie Miasta i Gminy Witnica.

Osoba niepełnosprawna uprawniona do udziału w referendum, nie później niż 7 dni przed dniem referendum, otrzyma z Urzędu Miasta i Gminy pakiet referendalny, który zostanie doręczony **wyłącznie do rąk własnych** osoby niepełnosprawnej uprawnionej do udziału w referendum, po okazaniu dokumentu potwierdzającego tożsamość i pisemnym pokwitowaniu odbioru.

Jeżeli osoba niepełnosprawna uprawniona do udziału w referendum nie może potwierdzić odbioru, doręczający sam stwierdzi datę doręczenia oraz wskaże odbierającego i przyczynę braku jego podpisu.

W przypadku nieobecności osoby niepełnosprawnej uprawnionej do udziału w referendum pod wskazanym adresem doręczający umieści zawiadomienie o terminie powtórnego doręczenia w skrzynce na listy lub, gdy nie jest to możliwe, na drzwiach mieszkania. Termin powtórnego doręczenia nie może być dłuższy niż 3 dni od dnia pierwszego doręczenia.

W skład pakietu referendalnego przekazywanego osobie niepełnosprawnej uprawnionej do udziału w referendum wchodzi: koperta zwrotna, karta do głosowania, koperta na kartę do

głosowania, oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu na karcie do głosowania, instrukcja głosowania korespondencyjnego i ewentualnie nakładka na kartę do głosowania sporządzona w alfabecie Braille'a — jeżeli osoba niepełnosprawna uprawniona do udziału w referendum zażądała jej przesłania.

Na karcie do głosowania osoba niepełnosprawna uprawniona do udziału w referendum oddaje głos, w sposób określony w informacji znajdującej się w dolnej części karty do głosowania. Należy pamiętać, że znakiem „X” są dwie linie przecinające się w obrębie kratki przeznaczonej na oddanie głosu.

Po oddaniu głosu należy kartę do głosowania umieścić w kopercie oznaczonej „Koperta na kartę do głosowania” i kopertę tę zakleić. **Niezaklejenie koperty na kartę do głosowania spowoduje, że karta do głosowania nie będzie uwzględniona przy ustalaniu wyników głosowania w referendum.**

Zaklejoną kopertę na kartę do głosowania należy włożyć do koperty zwrotnej zaadresowanej na adres obwodowej komisji do spraw referendum wskazanej w Urzędzie Miasta i Gminy Witnica do wykonania czynności związanych z głosowaniem korespondencyjnym.

Do koperty zwrotnej należy także włożyć oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu. **Przed włożeniem oświadczenia do koperty należy wpisać na nim miejscowość i datę jego sporządzenia oraz własnoręcznie je podpisać. Niewłożenie oświadczenia do koperty zwrotnej lub niepodpisanie go spowoduje, że karta do głosowania nie będzie uwzględniona przy ustalaniu wyników głosowania w referendum.**

Kopertę zwrotną należy zakleić i nadać na adres obwodowej komisji do spraw referendum.

Nadanie polega na przekazaniu koperty zwrotnej przedstawicielowi Poczty Polskiej, w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej uprawnionej do udziału w referendum głosującej korespondencyjnie. Przedstawiciel Poczty Polskiej wyda osobie niepełnosprawnej uprawnionej do udziału w referendum dowód nadania.

Nadanie koperty zwrotnej może nastąpić nie później niż ostatniego roboczego dnia przed dniem referendum.

Osoba niepełnosprawna uprawniona do udziału w referendum może, **do czasu zakończenia głosowania**, osobiście dostarczyć kopertę zwrotną do obwodowej komisji do spraw referendum, której adres znajduje się na kopercie zwrotnej. Głosować korespondencyjnie nie mogą osoby

niepełnosprawne, które udzieliły pełnomocnictwa do głosowania oraz osoby umieszczone w spisach wyborców w obwodzie głosowania utworzonym w domu pomocy społecznej.

III. Prawo do głosowania przez pełnomocnika

Osoby niepełnosprawne uprawnione do udziału w referendum posiadające orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, o których mowa w części II informacji dotyczącej głosowania korespondencyjnego oraz osoby uprawnione do udziału w referendum, które najpóźniej w dniu referendum ukończą 75 lat, mają prawo do głosowania za pośrednictwem pełnomocnika.

Pełnomocnikiem może być osoba wpisana do rejestru wyborców w Urzędzie Miasta i Gminy Witnica.

Pełnomocnikiem **nie może być** osoba wchodząca w skład obwodowej komisji do spraw referendum właściwej dla obwodu głosowania osoby udzielającej pełnomocnictwa do głosowania, a także mężowie zaufania. Pełnomocnictwo można przyjąć tylko od jednej osoby lub od dwóch osób, jeżeli co najmniej jedną z nich jest wstępny (ojciec, matka, dziadek, babka, itd.), zstępny (syn, córka, wnuk, wnuczka, itd.), małżonek, brat, siostra lub osoba pozostająca w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli w stosunku do pełnomocnika.

Pełnomocnictwa udziela się przed Burmistrzem Miasta i Gminy Witnica lub przed innym pracownikiem Urzędu Miasta i Gminy upoważnionym przez Burmistrza Miasta i Gminy Witnica do sporządzania aktów pełnomocnictwa do głosowania.

W celu sporządzenia aktu pełnomocnictwa osoba niepełnosprawna uprawniona do udziału w referendum **składa wniosek** do Burmistrza Miasta i Gminy Witnica.

Wniosek należy **złożyć najpóźniej w 9 dniu przed dniem referendum, tj. najpóźniej w dniu 3 czerwca 2016 r.**

Wzór wniosku (*dołączony do niniejszej informacji*) opracowany został na podstawie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 28 lipca 2011 r. w sprawie sporządzenia aktu pełnomocnictwa do głosowania w wyborach: do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów miast (Dz. U. Nr 157, poz. 936 i z 2014 r. poz. 1428).

Do wniosku należy dołączyć:

- 1) pisemną zgodę osoby mającej być pełnomocnikiem na przyjęcie pełnomocnictwa — **wzór zgody na przyjęcie pełnomocnictwa (dołączony do niniejszej informacji)** opracowany został na podstawie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji wskazanego wyżej;
- 2) kopię aktualnego orzeczenia właściwego organu orzekającego o ustaleniu stopnia niepełnosprawności, **jeżeli osoba uprawniona do udziału w referendum udzielająca pełnomocnictwa, w dniu referendum nie będzie miała ukończonych 75 lat.**

Akt pełnomocnictwa jest sporządzany w miejscu zamieszkania osoby uprawnionej do udziału w referendum udzielającej pełnomocnictwa do głosowania lub w innym miejscu na obszarze Miasta i Gminy Witnica, wskazanym we wniosku o jego sporządzenie.

Osoba uprawniona do udziału w referendum ma prawo cofnięcia udzielonego pełnomocnictwa.

Cofnięcie pełnomocnictwa następuje przez złożenie najpóźniej na **2 dni** przed dniem referendum, tj. najpóźniej do **10 czerwca 2016 r.**, stosownego oświadczenia Burmistrzowi Miasta i Gminy Witnica lub doręczenie takiego oświadczenia właściwej obwodowej komisji do spraw referendum w dniu głosowania.

Osoba uprawniona do udziału w referendum, która udzieliła pełnomocnictwa może głosować osobiście w lokalu obwodowej komisji do spraw referendum, jeżeli wcześniej głosu w jej imieniu nie oddał pełnomocnik. Głosowanie osobiste przez osobę uprawnioną do udziału w referendum powoduje wygaśnięcie pełnomocnictwa.

Za pośrednictwem pełnomocnika nie mogą głosować te osoby niepełnosprawne, które wcześniej zgłosiły zamiar głosowania korespondencyjnego.

Głosowania przez pełnomocnika nie przeprowadza się w obwodzie głosowania utworzonym w domu pomocy społecznej.

IV. Głosowanie w lokalu obwodowej komisji do spraw referendum przy użyciu nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille'a

Osoba niepełnosprawna uprawniona do udziału w referendum może głosować w lokalu obwodowej komisji do spraw referendum przy użyciu nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille'a.

W dniu referendum obwodowa komisja do spraw referendum wraz z kartą do głosowania wyda osobie niepełnosprawnej uprawnionej do udziału w referendum, na jej prośbę, nakładkę na tę kartę. Po oddaniu głosu osoba niepełnosprawna uprawniona do udziału w referendum obowiązana jest zwrócić komisji obwodowej nakładkę na kartę.

V. Korzystanie z pomocy innej osoby w trakcie głosowania w lokalu obwodowej komisji do spraw referendum

Osobie niepełnosprawnej uprawnionej do udziału w referendum na jej prośbę, może pomagać w głosowaniu w lokalu inna osoba, w tym także niepełnoletnia. Pomoc ta może mieć tylko techniczny charakter; nie może ona polegać na sugerowaniu osobie niepełnosprawnej uprawnionej do udziału w referendum sposobu głosowania lub na głosowaniu w zastępstwie tej osoby.

Dopuszczalne jest, aby na życzenie osoby niepełnosprawnej w pomieszczeniu za zasłoną przebywała osoba udzielająca pomocy. Osobą tą nie może być członek komisji ani mąż zaufania. Natomiast członkowie obwodowej komisji do spraw referendum obowiązani są, na prośbę osoby niepełnosprawnej uprawnionej do udziału w referendum, do przekazania ustnie treści obwieszczeń referendalnych, w tym między innymi informacji o warunkach ważności głosu.

Komisarz Wyborczy
w Gorzowie Wielkopolskim
/-/ Zbigniew Piątek